

Privātais ciems - Ķieģeļceplis

Ķieģeļi te ir ražoti vienmēr.

Mazā ciema vārds pasaka pašu galveno - par Ķieģeļcepli ciems nosaukts tāpēc, ka tajā patiešām atrodas īsts ķieģeļceplis. Tas te ir pats svarīgākais, un ciems pastāv tikai tā dēļ. Ķieģeļi te ir ražoti vienmēr, lai arī kādi laiki un īpašnieki mainījušies.

Sāka dedzināt pirms 162 gadiem

Ciems, kura nosaukuma izrunāšanai vajag itin lunkanu mēli, iekārtojies Lielaucē pagastā, 7 km attālumā no tā centra un 12 km attālumā no Auces. Līdz nesenzlabotajai Tukuma- Aucešosejai ir tikai 4 km grantēta ceļa. Der zināt, ka Latvijā ir vēl trīs mazciemi ar gluži tādu pašu vārdu. Vikipēdija vēsta, ka Ķieģeļceplī meklējami arī Raunas, Suntažu un Tomes pagastos.

Pēc ģeogrāfiskās lokācijas noskaidrošanas īsi jāatkāpjas arī vēsturē.

Šo vietu par Ķieģeļcepli sauc jau kopš 1860. gada, kad te sākts dedzināt ķieģeļus. 1887. gadā grāfa Pālena muižas Lielaucē ceplis ir bijis starp desmit lielākajiem Kurzemes guberņas ķieģeļu ceļiem. Tolaik tajā desmit strādnieki saražojuši 250 000 ķieģeļus gadā. Kad grāfam piederošā muiža tika nacionalizēta, Ķieģeļceplis 1923. gadā nonāca Lielaucē patērētāju biedrības «Spars» īpašumā, bet 30. gadu beigās - Lielaucē rūpniecības sabiedrības rokās.

Īpašnieki ir mainījušies arī pēc otrās nacionalizācijas 1940. gadā, līdz 1972. gadā ceplis kļuva par Lielaucē kolhoza palīgrāžošana cehu un tajā strādājošie - par Lielaucē kolhoza kolhozniekiem.

Par ciemu Ķieģeļceplis izauga padomju laikā, kad paplašinājās ražošana un arī te strādājošo skaits. Tad ciemā, kā rakstīja «Komunārs» 1987. gadā, «divas reizes dienā iegriežas satiksmes autobuss, ir veikaliņš, kur var nopirkt ikdienai pašu nepieciešamāko, darbojas cik necik ciešama pirts, kas šejieniēšiem viņu darba rakstura dēļ ir sevišķi vajadzīga.» Kluba un kultūras pasākumu cie-

mā gan nav, taču, kā norāda laikraksts, «vajadzības gadījumā esot iespējams noorganizēt transportu. Diemžēl šādas vajadzības laikam gan ir visai maz, jo, kā nācās dzirdēt, te lielākā cieņā ir alkohols». Vīri gan strādāja, gan arī savā izpratnē interesanti pavadīja brīvo laiku, un tieši viņu sašutums par kolhoza vadības centieniem apkarot pudeļu cilāšanu bija atvedis žurnālistu uz ciemu.

Vēl pirms pāris gadu desmitiem ķieģeļu ceplis tūrisma bukletos tika piedāvāts kā savdabīgs tūrisma objekts, vienīgais tāds Baltijas valstīs, kur varēja pavērot, kā pēc sentēvu metodes saulē tika žāvēti ķieģeļi. Taču viss mainās, arī tehnoloģijas.

Gan ražo, gan kopj zemi

Jāteic, nezināju, ka Ķieģeļceplis ir privātciems.

- Jā, tā var teikt, - apstiprina SIA «Ceplis» īpašnieks Raimonds Ginters. - Kad sākās privatizācija, ceplis tai tika nodots kā viens objekts ar visu ciematu. Citu variantu nebija - nācās ņemt visu. 1991. gadā nodibinājām SIA «Ceplis» un sākām strādāt. Kārtības uzturēšana ciemā, zāles pļaušana un visi citi saimniecības darbi ir uz mūsu pleciem. Iedzīvotāji rūpējas par savas mājas apkaimes un pagalma sakopšanu. Pašvaldībai pieder tikai ceļš, kas izved cauri ciematam. Pa to arī kursē skolas autobuss.

Raimonds Ginters sevi dēvē par nosacīti vietējo, jo ir no blakus pagasta. Ceplī sācis piestrādāt vasarās, kad vēl skolā mācījies. Pēc studiju laika atgriezies un te arī palicis. Pašlaik «Ceplis» galvenokārt ražo ķieģeļus krāsniem un skursteņiem, taču, sekojot pieprasījumam, tiek piedāvāti arī apdares ķieģeļi, kurus var nopirkt «Depo», «Kuršos» un citos

Visas ciema ielas - vienā stilā.

zināmos veikalu tīklos. Ražotne nodarbina 10 - 15 cilvēkus. Strādāt brauc arī no Auces.

SIA «Ceplis» ir bijuši grūtāki un vieglāki laiki, bet tas vienmēr ir darbojies un nav bijis ciet arī tad, kad daudzi ražotāji bankrotēja. Raimonds Ginters par dzīvi nesūdzas: - Domāju, kaut kā pārlaidīsim arī šo laiku. Dzīvosim un strādāsim. Protams, problēmas būs, bet tās vienmēr var atrisināt.

Tā jau ir noticis 2008. gadā, tā sauktās dižķibeles laikā, kad tika nodibināts arī SIA «Divi ozoli».

- Tas bija laiks, kad tālaika valdība iespieda par daudz «gāzi grīdā». Visa būvmateriālu ražošana sabruka, jo apstājās celtniecība. Es pat teiktu, ka kopš tā laika tā nav joprojām atjaunojusies tādos apmēros, kā bija pirms 2008. gada. Tad mēs ražojām dažāda veida apdares ķieģeļus, cilvēki laukos būvējās un daudz pirka. Kad tas viss sabruka, nodibināju otru uzņēmumu, kas nodarbojas ar lauksaimniecību. Mēs tagad gan ražojam ķieģeļus, gan kopjam zemi.

Nejūtas kā nomalē

Vienstāvu ciematiņa vienīgā vertikāle ir ceļa augstais skurstenis. Ciema deviņas mājas ir celtas pēc viena šablona, un būvniecībā, protams, izmantoti vietējie gaišbrūnie ķieģeļi. Katra māja sadalīta divos dzīvokļos.

Gunai Butkus patīk dzīvot laukos.

Uz ielas satiktā Guna Butkus ir īsta vietējā - te dzimusi, augusi, kādu laiku, kamēr mācījusies, pa citu pusi padzīvojusies un tad atkal Ķieģeļceplī atgriezusies.

- Man patīk lauki. Jūtos te labi, jo esmu lauku cilvēks, pilsētā nevarēju pierast. Te dzīvo arī mani vecāki, brālis ar sievu. Brīvdienās no Ķekavas atved mazbērņus, arī viņiem lauki patīk, grib te ilgāk palikt. Tēvs kā atnāca no Stūriem, tā te arī palika. Tālāk ir mammas mātes zeme, tur var vajadzīgo izaudzēt. Lopus gan neturam. Neviens te tos, pat ne vistas, netur, - stāsta Guna.

Viņa atceras, ka agrāk ciemā gājis jautrāk, vairāk ļaužu un notikumu, taču arī tagad ir labi - te pat radi un labas draudzenes.

Gribas būt vēl smukākam

Lielaucē pagasta pārvaldes vadītāja Dina Meldere atzīst, ka stāsts par Ķieģeļcepli ir pozitīvais stāsts par to, kā viens cilvēks spēj uzturēt ne tikai ražošanu, dodot cilvēkiem darbu, bet arī rūpēties par ciemu un tā ļaužu sadzīvi.

- Mums ir laba sadarbība, un pašvaldība vienmēr iespēju robežās ir sniegusi atbalstu. Šogad veicām cauri ciemam vedošā ceļa virsmas dubulto apstrādi. Zinu, ka Raimonds Ginters gribēja ceļa posmu vēl pagarināt, bet pašreizējā situācijā tas nebūs iespējams. Varbūt vēlāk.

Savukārt Raimonds Ginters saprotoši atzīst: - Kā katrs karavīrs grib kļūt par ģenerāli, tā arī katram ciematiņam gribas būt vēl smukākam. Bet ir tā, kā ir. Visu nevar izdarīt tā, kā gribētos. Ir uz ko tiekties.

Anita Banzīņa
Autores foto

MAF

Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem
Par lappuses saturu atbild raksta autors

Reizēm ir tā sajūta, ka pietrūkst dzīvīguma, enerģijas. Tikai, pateicoties Raimondam Ginteram, ciems dzīvo, un mēs varam te strādāt. Var teikt, tas ir viena cilvēka faktors.